

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2016 – 17

ΤΜΗΜΑ Β2

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:
«ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ»

Δηλές Ιωάννης

Κοκκίνου Μαριάννα

Δημητροπούλου Βίκη

Κολίτσος Ελευθέριος

Διαμαντοπούλου Νίκη

Κόλλια Νεκταρία-Μαρία

Ηλιοπούλου Δάφνη

Κοροβέση Σιμόν

Καινούργιος Ευριπίδης

Κότσαλης Παναγιώτης

Καμίτσος Ζαχαρίας

Κότσιαλου Λαμπρινή

Καραγεωργοπούλου Αναστασία

Κούκουρας Κωνσταντίνος

Κατρή Στέλλα

Κούρα Κώστας

Κάτσα Ερίντι

Κουτσομπίνα Ελένη

Κικιόπουλος Παναγιώτης

Λαλιώτη Θεοδώρα

Κιτσάκη Άννα

Φαλιάγκας Θεοδωρής

Τι συμβαίνει στο μυαλό ενός δολοφόνου

Στο ευρύ κοινό κυριαρχεί η αντίληψη πως οι κατά συρροή δολοφόνοι είναι και ψυχοπαθείς. Αυτό είναι εν μέρει σωστό, αλλά φυσικά δεν ισχύει πάντοτε, τουλάχιστον υπό την οπτική γωνία που θέλει τα άτομα αυτά ως σχιζοφρενή και επομένως αποκομμένα από την πραγματικότητα. Γι' αυτό το λόγο άλλωστε στις περισσότερες των περιπτώσεων τα άτομα αυτά καταδικάζονται με τις σκληρότερες ποινές (θανατική ποινή ή πολλάκις ισόβια), καθώς το δικαστήριο δεν κάνει δεκτό το αίτημα της διαταραγμένης ψυχικής υγείας που έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη αυτοελέγχου. Οι περισσότεροι κατά συρροή δολοφόνοι έχουν πολύ καλή αντίληψη της ηθικής και γνωρίζουν πότε μια πράξη τους είναι σωστή ή όχι, βάσει των κοινωνικών κανόνων. Αυτό όμως δεν τους εμποδίζει να πράξουν το κακό, μιας και τα ψυχολογικά οφέλη που έχουν από τη δολοφονία τους ικανοποιούν και σβήνουν τον φόβο της τιμωρίας. Σίγουρα όμως οι περισσότεροι κατά συρροή δολοφόνοι παρουσιάζουν έντονα σημάδια ενεργούς ψυχοπαθολογίας σε μικρό ή μεγαλύτερο βαθμό.

Οι κατά συρροή δολοφόνοι είναι πολύ πιο πιθανό να επιτεθούν και να σκοτώσουν ξένα άτομα, παρά άτομα του οικογενειακού τους περιβάλλοντος. Υπάρχουν βεβαίως και οι εξαιρέσεις όπου κάποιος κατάφερε να αποδεκατίσει σχεδόν ολόκληρη την οικογένειά του πριν κινήσει τις υποψίες και συλληφθεί, αλλά αυτό απλά επιβεβαιώνει τον κανόνα. Η έλλειψη διαπροσωπικής επαφής αφενός δεν αφήνει περιθώρια συναισθηματικού δεσμού μεταξύ θύτη και θύματος και αφετέρου επιτρέπει πιο εύκολη κάλυψη του δράστη, μιας και όντας ξένος με το θύμα και την οικογένειά του, δεν μπορεί να κινήσει υποψίες. Οι δράστες μάλιστα τείνουν να επιλέγουν όσο το δυνατόν πιο αδύναμα θύματα ώστε να αυξήσουν τις πιθανότητες επιτυχίας και να μειώσουν τις πιθανότητες αντίστασης και επιβίωσης του θύματος. Οι κατά συρροή δολοφόνοι δεν σκοτώνουν για κάποιο προσωπικό τους όφελος, πέραν της ικανοποίησής τους. Γι' αυτό άλλωστε και τα

περισσότερα θύματα βρίσκονται με ανέπαφα τα προσωπικά τους είδη αξίας. Μιλάμε ουσιαστικά για ένα έγκλημα πάθους με αυτοσκοπό την ευχαρίστηση της εξουσίας που απολαμβάνει ο δολοφόνος.

Κάποιοι διαχωρίζουν τους κατά συρροή δολοφόνους σε δύο κατηγορίες: στους ψυχωσικούς και τους ψυχοπαθείς. Στην πρώτη κατηγορία περιλαμβάνονται τα άτομα που δεν έχουν ηθική συνείδηση λόγω ενεργούς ψυχοπαθολογίας, η οποία μπορεί να διαγνωσθεί έπειτα από ψυχιατρική πραγματογνωμοσύνη. Οι ψυχωσικοί είναι άτομα που είναι αποκομμένα από την πραγματικότητα, έχουν παραισθήσεις ή ψευδαισθήσεις και έχουν παραδώσει την ηθική τους ευθύνη σε κάποια τρίτη δύναμη που συνήθως την αντιλαμβάνονται μέσω φωνών που τους δίνουν διαταγές ή «σημάδια» που τους καθοδηγούν. Αυτές οι ψευδαισθήσεις σε πολλές περιπτώσεις είναι ντυμένες με κάποιο θρησκευτικό/παραθρησκευτικό μανδύα. Πρέπει να σημειωθεί πως οι ψυχωσικοί δολοφόνοι, εφόσον μπορέσουν να μειώσουν τα ψυχωσικά τους συμπτώματα και να έρθουν σε επαφή με την πραγματικότητα, πολύ συχνά νιώθουν τύψεις για ότι έχουν κάνει, αλλά πιστεύουν πως ήταν αδύνατο να το σταματήσουν. Λόγω ακριβώς της ύπαρξης ενεργούς ψυχοπαθολογίας κατά τη διάρκεια διάπραξης των δολοφονιών, η οποία δεν επέτρεπε την σωστή ηθική κρίση, τα δικαστήρια σε αυτές τις περιπτώσεις μπορούν να δεχτούν κάποια ελαφρυντικά.

Στην δεύτερη - και μεγαλύτερη - κατηγορία κατατάσσονται οι μη-ψυχωσικοί, αλλά ψυχοπαθείς δολοφόνους. Αυτοί οι δολοφόνους δεν παρουσιάζουν κανενός είδους ψευδαισθήσεις ή παραισθήσεις, έχουν απόλυτη γνώση των ηθικών κανόνων, αλλά δεν τους νοιάζει εάν αυτό που κάνουν είναι σωστό ή λάθος. Τους αρκεί η προσωπική τους ευχαρίστηση από τη δολοφονία και την επίδειξη εξουσίας. Αυτά τα άτομα δεν έχουν ισχυρή ηθική συνείδηση και γι' αυτό το λόγο δεν νοιώθουν καθόλου ενοχές. Οι κατά συρροή δολοφόνους όχι μόνο δεν νιώθουν τύψεις για τα εγκλήματά τους, αλλά θέλουν να ταυτίσουν τα θύματά τους με τους ίδιους. Βλέπουν τα θύματά τους ως τρόπαια μιας

πράξης για την οποία είναι περήφανοι. Γι' αυτό άλλωστε πολλές φορές οι δολοφόνοι κρατούν «αναμνηστικά» από τα θύματά τους (π.χ. προσωπικά αντικείμενα, ακρωτηριασμένα σωματικά μέλη, ζωτικά όργανα κτλ):

Συνήθως είναι άτομα που ξεχωρίζουν στην παρέα λόγω των ψυχρών συναισθημάτων και της απομόνωσής τους. Σπάνια μοιράζονται πράγματα για τον εαυτό τους και δεν κάνουν προσπάθειες να καταλάβουν τα συναισθήματα των ανθρώπων γύρω τους. Πέραν δηλαδή των επίπεδων συναισθημάτων τους παρουσιάζουν και σαφή έλλειψη ενσυναίσθησης.

Πολλοί από τους κατά συρροή δολοφόνους εμφανίζονται με έντονη και χρόνια αντικοινωνική συμπεριφορά. Δεν ενδιαφέρονται για τους κοινωνικούς κανόνες, είναι βίαιοι, βλάπτουν -σωματικά και ψυχικά- τα άτομα του περιβάλλοντός τους, ενώ σχεδόν πάντοτε είναι βάνουσοι με τα ζώα, τα οποία είναι και τα πρώτα τους θύματα. Βλέπουμε δηλαδή ότι η δολοφονία δεν είναι παρά ο τελικός σταθμός μιας προϋπάρχουσας αντικοινωνικής συμπεριφοράς που είναι ενεργή για πολλά χρόνια και η οποία μπορεί να ξεκινάει από μικρή ηλικία με κάποιες «αθώες» πράξεις όπως κλοπές, βασανισμούς και θανάτωση ζώων, πολλαπλούς καυγάδες με άλλα παιδιά, έντονη εκδικητικότητα στις σχέσεις τους κτλ.

Ακόμη ένα χαρακτηριστικό των κατά συρροή δολοφόνων είναι η ανικανότητα αυτού του ατόμου να αγαπήσει. Είναι μοναχικός τύπος, χωρίς αληθινούς συναισθηματικούς δεσμούς. Αν και μπορεί να υποκριθεί ότι αγαπάει και καταλαβαίνει τα συναισθήματα των άλλων, στην πραγματικότητα δεν έχει κανένα αληθινό αίσθημα. Δεν σταματά να φέρνει ψυχικό και σωματικό πόνο, ντροπή και οικονομική στέρηση σε αυτούς που υποτίθεται ότι αγαπά γονείς, σύζυγο, παιδιά. Παρ' όλα αυτά μπορεί κατά καιρούς να δείξει στους γύρω του ευχάριστη συμπεριφορά, όπως να βοηθήσει μια ηλικιωμένη γειτόνισσα. Ένα παράδειγμα, πάλι από τον Γκίλμορ, είναι τα ερωτικά γράμματά του από τη φυλακή στην έφηβη κοπέλα του, τα οποία όμως, όπως

αποκαλύφθηκε, τα είχε γράψει πληρώνοντας αδρά κάποιον. Ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι η έλλειψη μεταμέλειας και ντροπής. Οι περισσότεροι από εμάς θα νιώθαμε άσχημα αν φερόμασταν με κάποιον από τους τρόπους που έχουμε περιγράψει. Τα άτομα με διαταραχή αντικοινωνικής προσωπικότητας όμως δεν νιώθουν ενοχές, τύψεις ή ντροπή, αποποιούνται τις ευθύνες τους και όλα αυτά σε υπερβολικό βαθμό. Ακολουθεί ένα αληθινό παράδειγμα συνέντευξης με 14χρονο που δολοφόνησε μια γυναίκα βάζοντάς της φωτιά, από τα αρχεία ενός ψυχολόγου:

Κοιμήθηκες καλά το βράδυ εκείνο;

«Ναι».

Το πρωί τι έγινε; Πώς ένιωθες; Ήσουν στενοχωρημένος, ταραγμένος αφότου περιέλουσες τη γυναίκα με βενζίνη και την έκανες κάρβουνο;

«Όχι, δεν την έκανα κάρβουνο».

Δεν την έκανες κάρβουνο;

«Όχι, έζησε μία εβδομάδα προτού πεθάνει. Το πρωί εκείνο ήταν όπως κάθε άλλο πρωί, τίποτε ιδιαίτερο...».

Εκλαψες μετά καθόλου;

«Όχι. Για να είμαι ειλικρινής, δεν είχα κανένα συναίσθημα αφότου το έκανα».

Απολύτως κανένα;

«Όχι, το ξέχασα, ώσπου με έπιασαν».

Όπως πάντα, οι παράγοντες που φαίνεται να επηρεάζουν την ανάπτυξη έντονης αντικοινωνικής συμπεριφοράς που μπορεί να οδηγήσει σε κατά συρροή δολοφονίες χωρίζονται σε ψυχολογικούς/περιβαλλοντικούς και βιολογικούς. Δεν πρόκειται όμως για αλληλοαποκλειόμενα αίτια. Ανάλογα με την περίπτωση, το περιβάλλον και οι γενετικοί παράγοντες παίζουν διαφορετικό ρόλο και έχουν διαφορετική επίδραση στην τελική διαμόρφωση της δολοφονικής προσωπικότητας.

Περιβάλλον

Μια νέα έρευνα συνδέει τη σεξουαλική, σωματική και συναισθηματική κακοποίηση, του σχολικού εκφοβισμού και τη παραμέληση από τους γονείς με την εμφάνιση σχιζοφρένειας στην ενήλικη ζωή. Παιδιά που βιώνουν σοβαρές μορφές κακοποίησης είναι περίπου τρεις φορές πιο πιθανό να αναπτύξουν σχιζοφρένεια και συναφείς ψυχώσεις αργότερα στη ζωή τους σε σύγκριση με παιδιά που δεν βιώνουν τέτοιες καταστάσεις, σύμφωνα με μια μελέτη που έχει φέρει ψυχιατρικά δεδομένα από σχεδόν 80.000 ανθρώπους. Οι θύτες λοιπόν δολοφονιών, προέρχονται από ένα διαταραγμένο οικογενειακό περιβάλλον το οποίο τους άφησε μεγάλα συναισθηματικά κενά και αισθήματα ανασφάλειας και μειονεξίας. Ένα 60% των ατόμων που παρουσιάζουν αντικοινωνική συμπεριφορά, και επομένως και των κατά συρροή δολοφόνων, έχει χάσει τουλάχιστον έναν από τους δύο γονείς ή οι γονείς αδιαφορούσαν επιδεικτικά για την ανατροφή του παιδιού τους. Επίσης, έχει παρατηρηθεί ότι μεγάλο ποσοστό των κατά συρροή δολοφόνων έχουν πέσει θύματα βιασμού ή/και σωματικής και ψυχολογικής βίας στα παιδικά τους χρόνια. Όπως και στην περίπτωση των θυτών οικογενειακής βίας, τα βίαια συμπεριφορικά μοτίβα που έζησαν ως παιδιά τείνουν να τα επαναλαμβάνουν και ως ενήλικες, αλλά από τη θέση του θύτη αυτή τη φορά.

Όπως βλέπουμε δηλαδή, το κακό οικογενειακό περιβάλλον παίζει καταλυτικό ρόλο στην διαμόρφωση ατόμων με έντονη αντικοινωνική

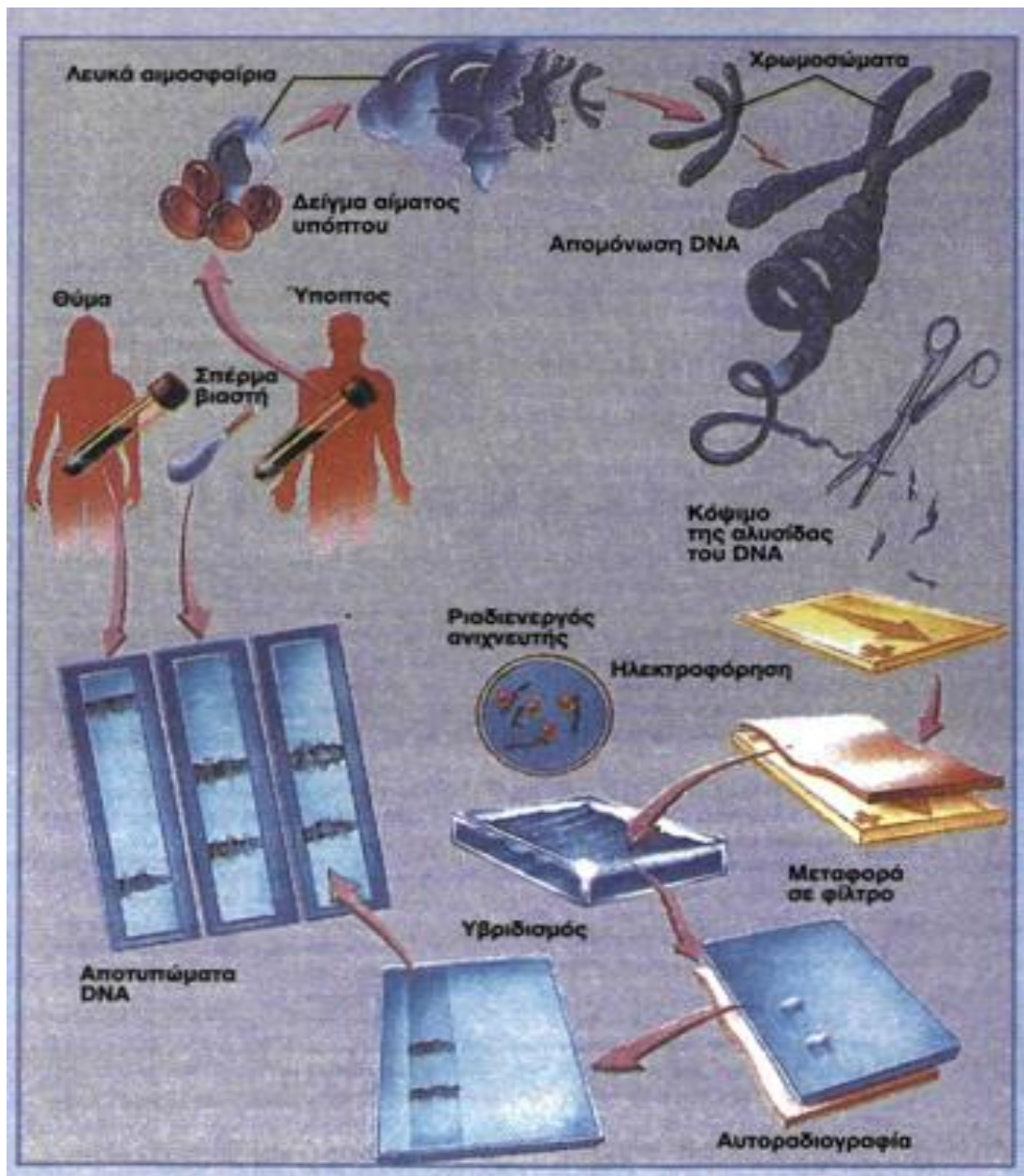
συμπεριφορά και σκέψεις. Φυσικά δεν σημαίνει ότι όποιος έχει μεγαλώσει σε ένα σκληρό περιβάλλον θα γίνει απαραίτητα εγκληματίας και δη δολοφόνος! Απλά τέτοια περιβάλλοντα έχουν μεγαλύτερη επίδραση σε άτομα που έτσι και αλλιώς έχουν κάποια ευαίσθητη ψυχολογική κράση.

Αποτυπώματα DNA (DNA fingerprinting)

Μια επαναστατική μέθοδος που ονομάζεται μέθοδος αποτυπωμάτων DNA στηρίζεται στο γεγονός ότι δεν υπάρχουν άτομα, με εξαίρεση τους μονοζυγωτικούς διδύμους, που να έχουν το ίδιο ακριβώς DNA. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται για τη διαλεύκανση εγκλημάτων και την αναγνώριση της ταυτότητας ατόμων. Σύμφωνα με αυτή το DNA ενός ατόμου, π.χ. του υπόπτου, συγκρίνεται με το DNA που απομονώνεται από βιολογικό υλικό, όπως εκριζωμένες τρίχες, ή κηλίδα σπέρματος, το οποίο βρέθηκε στο χώρο του εγκλήματος. Τα αποτελέσματα της σύγκρισης του DNA μας δίνουν τη δυνατότητα να συμπεράνουμε αν τα δύο δείγματα προέρχονται από το ίδιο άτομο ή όχι.

Πατέρας της μεθόδου αυτής είναι ο Άλεκ Τζέφρις, ο οποίος ανακάλυψε έναν τρόπο εντοπισμού ορισμένων περιοχών του DNA, που παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλομορφία στον ανθρώπινο πληθυσμό. Η πρώτη εφαρμογή της μεθόδου έγινε στη Μεγάλη Βρετανία. Στις 21 Νοεμβρίου 1985, η 15χρονη Λίντα Μαν βρέθηκε δολοφονημένη μετά από βιασμό σε ένα ερημικό δρόμο στο Λεϊσεστερσάιρ. Στις 31 Ιουλίου 1986 σε γειτονικό χωριό βρέθηκε επίσης δολοφονημένη μετά από βιασμό η 15χρονη Ντον Ασγουορθ. Η τοπική Αστυνομία αποφάσισε να υποβάλει σε ανάλυση DNA, από δείγμα αίματος, όλους τους άρρενες κατοίκους τριών χωριών της περιοχής, ηλικίας 13-30 χρονών. Πεντέμισι χιλιάδες άτομα πέρασαν από το τεστ προκειμένου να συγκριθεί το DNA τους με το DNA του βιαστή που απομονώθηκε από τα ίχνη σπέρματος στα θύματά του. Στα τέλη Σεπτεμβρίου και ενώ οι αναλύσεις δεν είχαν ακόμη τελειώσει, ο 27χρονος Κόλιν Πίτσφορκ, διέφυγε από τη

δειγματοληψία αίματος. Το γεγονός αυτό έγινε γνωστό και η Αστυνομία υπέβαλε σε υποχρεωτική εξέταση τον Κ. Πίτσφορκ και έστειλε δείγμα αίματος του για ανάλυση DNA. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το DNA του υπόπτου ήταν το ίδιο με το DNA που απομονώθηκε από τα θύματα. Ο δράστης παραπέμφθηκε στη δικαιοσύνη και του επιβλήθηκε ποινή κάθειρξης είκοσι ετών. Τα λόγια που είπε ο δικαστής ήταν ότι, χωρίς τα αποτελέσματα της ανάλυσης DNA, ο δράστης ίσως να κυκλοφορούσε ακόμη ελεύθερος.

Η μέθοδος ανάλυσης αποτυπωμάτων DNA χρησιμοποιείται επίσης και για την εξακρίβωση ταυτότητας πτωμάτων σε περιπτώσεις που αυτά

είναι παραμορφωμένα από σεισμούς, πυρκαγιές, αεροπορικά δυστυχήματα κλπ. Χρήση της μεθόδου αυτής γίνεται επίσης στις περιπτώσεις όπου αμφισβητείται η πατρότητα ενός παιδιού. Στην περίπτωση αυτή DNA που απομονώνεται από το αίμα του παιδιού, συγκρίνεται με το DNA από το αίμα του υπό αμφισβήτηση πατέρα και με το DNA της μητέρας. Το γεγονός ότι το γενετικό αποτύπωμα του παιδιού είναι αποτέλεσμα συνδυασμού του γενετικού αποτυπώματος της μητέρας και αυτό του πατέρα, μας επιτρέπει την ταυτοποίηση του πατέρα.

Στην Ελλάδα η εξέταση του DNA γίνεται από το 1994 και ως σήμερα έχουν διερευνηθεί πάνω από 650 περιπτώσεις. Πολλές από αυτές αφορούν πολύκροτες υποθέσεις που έχουν δει τα φώτα της δημοσιότητας όπως αυτή της διπλής δολοφονίας του επιχειρηματία Γ. Νικολαΐδη και της φίλης του Σ. Καλαθάκη, καθώς και την αναγνώριση της ταυτότητας των δύο θυμάτων που είχαν βρεθεί σε κατάσταση αποσύνθεσης στη θέση Κρόνιζα Λεονταρίου στη Βοιωτία. Τα δύο πτώματα, όπως διαπιστώθηκε, ήταν του δραπετή των φυλακών της Κέρκυρας Μ. Αδαμαντίδη και της φίλης του Α. Βλαχοστεργίου.

Τα στάδια που ακολουθεί η μέθοδος αποτυπώματος DNA, είναι τα εξής:

- Απομόνωση του DNA από τον ύποπτο και από το βιολογικό υλικό.
- Πολλαπλασιασμός πολυμορφικών περιοχών του μορίου DNA με τη μέθοδο PCR.
- Διαχωρισμός με ηλεκτροφόρηση των συγκεκριμένων περιοχών (βλ. ένθετο).
- Ανάλυση αποτελεσμάτων.

ΤΟ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟ ΤΟΥΣ ΠΡΟΦΙΛ

Ποιο είναι, όμως, το ψυχολογικό προφίλ των συγκεκριμένων δολοφόνων και κυρίως τι είναι αυτό που τους ωθεί στη διάπραξη επαναλαμβανόμενων και αποτρόπαιων εγκλημάτων; Όπως επισημαίνει ο κ. Παπαζαφείρης, «με βάση τις προηγούμενες παρατηρήσεις, εύκολα οδηγείται κανείς στη διαπίστωση ότι σημαντικό ρόλο στην τελική εκδήλωση της εγκληματικής πράξης έχουν οι φαντασιώσεις του δράστη. Για πολλά χρόνια οι θεωρίες που αναπτύχθηκαν για να ερμηνεύσουν τις ενέργειες των δραστών αυτών, στηρίχθηκαν στην άποψη ότι υπάρχει για τον καθένα, κάποιος τύπος "ιδεατού" θύματος, το οποίο καταδιώκει. Η μελέτη, όμως, αυτών των περιπτώσεων, δείχνει ότι αυτό που συμβαίνει, είναι μία διαδικασία αποπροσωποποίησης αναφορικά με τα θέματα που επιλέγονται. Στο πλαίσιο της παρόρμησης για την αφαίρεση της ζωής του θύματος, ένα περισσότερο κοινό άτομο καλύπτει τις φαντασιωσικές ανάγκες του δράστη. Στην πράξη, το θύμα πρέπει όχι μόνο να αποπροσωποποιείται, αλλά και να είναι τέτοιο, ώστε με τη συμπεριφορά του, όπως αυτή ερμηνεύεται από το δράστη, να δικαιολογεί τη χρήση της θανατηφόρας βίας».

Ένα από τα συνήθη χαρακτηριστικά των serial killers είναι ότι πιστεύουν πως δεν πρόκειται ποτέ να συλληφθούν. Ο υποστράτηγος της ΕΛ.ΑΣ. θα πει χαρακτηριστικά: «Ο κατ' εξακολούθηση δολοφόνος συνήθως επιλέγει ένα είδος θύματος. Πιστεύει ότι δεν θα συλληφθεί ποτέ και μερικές φορές επιβεβαιώνεται. Ένας κατ' εξακολούθηση δολοφόνος ελέγχει προσεκτικά τη συμπεριφορά του για να αποφύγει τον εντοπισμό του καθώς, επίσης, σχεδιάζει και επιλέγει το θύμα του και τον χώρο, μερικές φορές διακόπτοντας τις δραστηριότητές του αν δεν ικανοποιούν».

ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

Μια κατηγορία κατά συρροή δολοφόνων έχουν σεξουαλικά κίνητρα, θα πει ο κ. Παπαζαφείρης. «Η ανθρωποκτονία κατά συρροή» υπογραμμίζει, «συχνά περιγράφεται στο πλαίσιο των ανθρωποκτονιών με σεξουαλικά κίνητρα. Οι δράστες που διαπράττουν ανθρωποκτονίες, με σεξουαλικά κίνητρα, συχνά συνεχίζουν τη δράση τους μέχρι να συλληφθούν. Από την άλλη πλευρά, οι περισσότεροι δράστες αυτής της

ομάδας, που έχουν αναγνωρισθεί και συλληφθεί, έχουν ασκήσει κάποια μορφής σεξουαλικής βίας στα θύματά τους. Άλλωστε, είναι μάλλον συχνό φαινόμενο ο δράστης μιας σεξουαλικής επίθεσης να σκοτώνει το θύμα του, ώστε να αποφύγει τη σύλληψή του. Για μερικούς βιαστές, η χρήση βίας είναι συχνά αναγκαία για να έχουν σεξουαλική διέγερση, ώστε το θύμα μπορεί να θανατωθεί είτε ηθελημένα είτε συμπτωματικά. Μια άλλη επιλογή του δράστη είναι η θανάτωση του θύματος, ώστε να έχει στη διάθεσή του ένα πτώμα για την ικανοποίηση νεκροφιλικής διαστροφής».

Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ

Ποια είναι, όμως, τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας αυτών των δραστών; «Είναι πραγματικά πολύ δύσκολο να αναγνωρίσει και να κατανοήσει κανένας τα χαρακτηριστικά αυτών των δραστών», υπογραμμίζει ο διοικητής της Διεύθυνσης Ασφάλειας Αττικής. «Η πρώτη δυσκολία σχετίζεται με το γεγονός ότι οι άνθρωποι αυτοί συνήθως περιπλανώνται και σκοτώνουν τα θύματά τους, τα οποία πολύ συχνά είναι και αυτά περιπλανώμενα άτομα και όχι σταθερά μέλη μιας κοινωνίας. Τα θύματα σε αυτές τις περιπτώσεις είναι άτομα, τα οποία ζουν στο κοινωνικό περιθώριο, όπως αλκοολικοί, χρήστες παράνομων ουσιών, πόρνες ή έφηβοι και παιδιά που έχουν φύγει από το σπίτι τους. Τα χαρακτηριστικά αυτά των θυμάτων, δυσκολεύουν σημαντικά τη δυνατότητα που έχουν οι διωκτικές αρχές να συλλέξουν στοιχεία για την ταυτότητά τους. Συχνά το μόνο εργαλείο για την αναγνώριση, ανακάλυψη και σύλληψη του δράστη είναι η διενέργεια ψυχολογικής αυτοψίας (δημιουργία προφίλ του δράστη)».

«Οι περισσότεροι από τους ερευνητές στον τομέα αυτό», προσθέτει ο κ. Παπαζαφείρης, «υποστηρίζουν ότι οι ανθρωποκτονίες αυτού του τύπου, δεν διαπράττονται για κάποιο υλικό όφελος, αλλά πιθανώς σχετίζονται με την επιθυμία του δράστη να αποκτήσει εξουσία έναντι του εκάστοτε θύματος. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι ο δράστης παίρνει ικανοποίηση από την πράξη της ανθρωποκτονίας αυτής καθ' αυτής, ενώ άλλοι μελετητές θεωρούν πιο σημαντική τη διαδικασία απογύμνωσης του θύματος από κάθε σύμβολο σταθερότητας και ισχύος (απογύμνωση, κλείσιμο των ματιών κ.α.). Κάποιοι από τους δράστες

βλέπουν τους εαυτούς τους ως “αποστόλους” που έχουν την εντολή να απαλλάξουν τον κόσμο από συγκεκριμένα άτομα, όπως και οι πόρνες και οι ομοφυλόφιλοι».

Μια κατηγορία κατά συρροή δολοφόνων είναι αυτή των σαδιστών. Ο κ. Παπαξαφείρης εξηγεί «Οι σαδιστές δράστες των κατά συρροή ανθρωποκτονιών έχουν τα δικά τους χαρακτηριστικά, όπου η ανθρωποκτονία συνδυάζεται με σεξουαλική δραστηριότητα, βασανιστήρια, ακρωτηριασμούς και τεμαχισμούς του θύματος. Οι ανθρωποκτονίες αυτές δεν σχετίζονται στο σύνολό τους, με σεξουαλικές διαστροφές, αλλά η ηδονιστική ευχαρίστηση του δράστη προέρχεται από τη συνολική διαδικασία της απόλυτης εξουσίας επί του θύματος ζωντανού και νεκρού. Συχνά τέτοιες ανθρωποκτονίες αποτελούν μέρος τελετουργικού παραθρησκευτικών τελετών».

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑ

Διαβάζοντας για στυγνά εγκλήματα αναρωτιόμαστε: «Μα γιατί το έκανε;». Σε ορισμένους ενήλικους εγκληματίες λόγοι και κίνητρα των πράξεών τους δεν υπάρχουν ή είναι ασήμαντα σε σχέση με τις συνέπειες. Αυτό που βλέπουμε είναι παρορμητικές, συχνά άσκοπες και αυτοκαταστροφικές ενέργειες, χωρίς οργάνωση και ενδιαφέρον για τις προσωπικές επιπτώσεις. Το ιδιαίτερο αυτό σύνολο συμπεριφορών είναι αναγνωρίσιμο ως μια ψυχιατρική ασθένεια που ονομάζεται *διαταραχή αντικοινωνικής προσωπικότητας*. Υπολογίζεται ότι περίπου το 40% των τροφίμων φυλακών έχει αυτά τα χαρακτηριστικά.

Η προσωπικότητα του εγκληματία με διαταραχή αντικοινωνικής προσωπικότητας έχει αναλυθεί από τον δόκτορα Cleckley σε μια εντυπωσιακή εργασία.

Το πρώτο χαρακτηριστικό είναι η ικανότητα του ατόμου με διαταραχή αντικοινωνικής προσωπικότητας να προκαλεί καλή πρώτη εντύπωση. Συνήθως αυτό το άτομο είναι σε εγρήγορση, έξυπνο, φιλικό, χαρακτηρίζεται από σπιρτάδα και πιάνει εύκολα κουβέντα. Δεν παρουσιάζει τίποτε το παράξενο εκ πρώτης όψεως (και γι' αυτό συχνά οι γείτονες στη μαρτυρία τους για τον χαρακτήρα ενός εγκληματία λένε: «*Μα ήταν καλό παιδί, δεν του φαινόταν*») και έχει τα πάντα υπό έλεγχο, ώστε μοιάζει να έχει ανοσία στο άγχος και στις στενοχώριες της καθημερινότητας. Η γοητεία και η ειλικρίνειά του σε αφοπλίζουν.

Το δεύτερο χαρακτηριστικό είναι η παρορμητικότητα και η ασέβεια για τους κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς. Το άτομο με αντικοινωνική προσωπικότητα έχει ένα αξιομνημόνευτο ιστορικό παρορμητικής και αντικοινωνικής συμπεριφοράς εγκληματικής, ανήθικης ή απλώς ενοχλητικής, όπως κατάχρηση αλκοόλ και ναρκωτικών, ανόητες φάρσες, καβγάδες, κλοπές και, γενικά, συμπεριφορές για να ανεβάσουν την αδρεναλίνη. Το άτομο αυτό συχνά φέρεται άσχημα απέναντι σε άτομα φιλικά προσκείμενα. Ετσι κλέβει τα λεφτά ενός παπά που τον βοήθησε ή αποπλανεί τον άνδρα της καλύτερης της φίλης. Συχνά αυτές οι συμπεριφορές έχουν υψηλό ρίσκο σύλληψης και μικρό κέρδος. Ενα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι αυτό του Αμερικανού Γκάρι Γκίλμορ, ενός εγκληματία με διαταραχή αντικοινωνικής προσωπικότητας, του οποίου ο χαρακτήρας αναλύθηκε από τον συγγραφέα Νόρμαν Μέιλερ. Ο Γκίλμορ λήστευε τα θύματά του, τα ανάγκαζε να ξαπλώσουν στο πάτωμα και στη συνέχεια τα πυροβολούσε. Όταν ρωτήθηκε γιατί το έκανε, απάντησε: «*Συνήθεια, φίλε μου, το στυλ της ζωής μου*». Και συνέχισε: «*Δεν ξέρω, είμαι παρορμητικός, δεν σκέφτομαι*».

Το τρίτο χαρακτηριστικό είναι η ανικανότητα αυτού του ατόμου να αγαπήσει. Είναι μοναχικός τύπος, χωρίς αληθινούς συναισθηματικούς δεσμούς. Αν και μπορεί να υποκριθεί ότι αγαπάει και καταλαβαίνει τα συναισθήματα των άλλων, στην πραγματικότητα δεν έχει κανένα αληθινό αίσθημα. Δεν σταματά να φέρνει ψυχικό και σωματικό πόνο,

ντροπή και οικονομική στέρηση σε αυτούς που υποτίθεται ότι αγαπάγονείς, σύζυγο, παιδιά. Παρ' όλα αυτά μπορεί κατά καιρούς να δείξει στους γύρω του ευχάριστη συμπεριφορά, όπως να βοηθήσει μια ηλικιωμένη γειτόνισσα. Ενα παράδειγμα, πάλι από τον Γκίλμορ, είναι τα ερωτικά γράμματά του από τη φυλακή στην έφηβη κοπέλα του, τα οποία όμως, όπως αποκαλύφθηκε, τα είχε γράψει πληρώνοντας αδρά κάποιον. Ενα άλλο χαρακτηριστικό είναι η έλλειψη μεταμέλειας και ντροπής. Οι περισσότεροι από εμάς θα νιώθαμε άσχημα αν φερόμασταν με κάποιον από τους τρόπους που έχουμε περιγράψει. Τα άτομα με διαταραχή αντικοινωνικής προσωπικότητας όμως δεν νιώθουν ενοχές, τύψεις ή ντροπή, αποποιούνται τις ευθύνες τους και όλα αυτά σε υπερβολικό βαθμό. Ακολουθεί ένα αληθινό παράδειγμα συνέντευξης με 14χρονο που δολοφόνησε μια γυναίκα βάζοντάς της φωτιά, από τα αρχεία ενός ψυχολόγου:

Κοιμήθηκες καλά το βράδυ εκείνο;

«Ναι».

Το πρωί τι έγινε; Πώς ένιωθες; Ήσουν στενοχωρημένος, ταραγμένος αφότου περιέλουσες τη γυναίκα με βενζίνη και την έκανες κάρβουνο;

«Όχι, δεν την έκανα κάρβουνο».

Δεν την έκανες κάρβουνο;

«Όχι, έζησε μία εβδομάδα προτού πεθάνει. Το πρωί εκείνο ήταν όπως κάθε άλλο πρωί, τίποτε ιδιαίτερο...».

Εκλαψες μετά καθόλου;

«Όχι. Για να είμαι ειλικρινής, δεν είχα κανένα συναίσθημα αφότου το έκανα».

Απολύτως κανένα;

«Όχι, το ξέχασα, ώσπου με έπιασαν».

Τέλος, το άτομο με διαταραχή αντικοινωνικής προσωπικότητας χαρακτηρίζεται από αδυναμία να διδαχθεί από τις εμπειρίες του. Έτσι, αν και το άτομο αυτό μπορεί να δώσει ικανοποιητικές εξηγήσεις για το πώς πρέπει να φέρονται οι άλλοι, οι πράξεις του είναι εντελώς αντίθετες. Η τιμωρία δεν έχει νόημα, γιατί αυτό το άτομο δεν μαθαίνει ούτε να καταστέλλει την αντικοινωνική ή εγκληματική του δράση ούτε να βελτιώνει τις μεθόδους του ώστε να μην ξανασυλληφθεί. Οι έγκλειστοι με διαταραχή αντικοινωνικής προσωπικότητας είχαν τη μεγαλύτερη δυσκολία να μάθουν να αποφεύγουν την τιμωρία και κρατούσαν μια στάση του στυλ «δεν μπορείς να με βλάψεις», χωρίς αίσθηση του ίδιου του πόνου.

Ποιό είναι, όμως, το ψυχολογικό προφίλ των συγκεκριμένων δολοφόνων και κυρίως τι είναι αυτό που τους ωθεί στη διάπραξη επαναλαμβανόμενων και αποτρόπαιων εγκλημάτων;

Όπως επισημαίνει ο κ. Παπαζαφείρης, «με βάση τις προηγούμενες παρατηρήσεις, εύκολα οδηγείται κανείς στη διαπίστωση ότι σημαντικό ρόλο στην τελική εκδήλωση της εγκληματικής πράξης έχουν οι φαντασιώσεις του δράστη. Για πολλά χρόνια οι θεωρίες που αναπτύχθηκαν για να ερμηνεύσουν τις ενέργειες των δραστών αυτών, στηρίχθηκαν στην άποψη ότι υπάρχει για τον καθένα, κάποιος τύπος «ιδεατού» θύματος, το οποίο καταδιώκει.

Η μελέτη, όμως, αυτών των περιπτώσεων, δείχνει ότι αυτό που συμβαίνει, είναι μία διαδικασία αποπροσωποποίησης αναφορικά με τα θύματα που επιλέγονται.

Στο πλαίσιο της παρόρμησης για την αφαίρεση της ζωής του θύματος, ένα περισσότερο κοινό άτομο καλύπτει τις φαντασιωσικές ανάγκες του δράστη. Στην πράξη, το θύμα πρέπει όχι μόνο να αποπροσωποποιείται, αλλά και να είναι τέτοιο, ώστε με τη συμπεριφορά του, όπως αυτή ερμηνεύεται από το δράστη, να δικαιολογεί τη χρήση της θανατηφόρας βίας».

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΕΓΛΗΜΑΤΙΩΝ

Η αντίληψη ότι το πρόσωπο ενός άνδρα αντικατοπτρίζει τον χαρακτήρα του είναι μια πανάρχαια προκατάληψη. Από την εποχή του Αριστοτέλη, οι άνθρωποι απέδιδαν τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας στο πρόσωπο και στο σώμα, μια τέχνη γνωστή ως [φυσιognωμία](#). Στα τέλη του 19^{ου} αιώνα, ο Ιταλός εγκληματολόγος Σεζάρε Λομπρόζο (Cesare Lombroso) έκανε αυτοψίες σε κατάδικους και κατέγραψε χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν να αναγνωρίσουν "γεννημένους εγκληματίες," όπως τα μεγάλα αυτιά και υπερτροφικούς κυνόδοντες. Το 1930, ο Έρνεστ Χούτον (Earnest Hooton) του πανεπιστημίου Χάρβαρντ εξέτασε 14.000 φυλακισμένους και παρατήρησε ότι οι δολοφόνοι πρώτου βαθμού έτειναν να έχουν ίσια μαλλιά ενώ τα μαλλιά των δολοφόνων δευτέρου βαθμού ήταν ασυνήθιστα χρυσαφένια. Μερικά χρόνια αργότερα, ο ψυχολόγος Γουίλιαμ Σέλντον (William Sheldon) από το πανεπιστήμιο της Κολούμπια μελέτησε νεαρούς εγκληματίες και παρατήρησε ότι μπορούσαν να [κατηγοριοποιηθούν σε τρεις ομάδες](#), στους εκτόμορφους (αδύνατο πρόσωπο, λεπτοκαμωμένοι, μυαλωμένοι), μεσόμορφους (φαρδύ πρόσωπο, μυώδεις, επιθετικοί), και στους ενδόμορφους (στρογγυλό πρόσωπο, χοντροί, κοινωνικοί). Κατέληξε ότι οι φαρδυπρόσωποι μεσόμορφοι ήταν πιο επιρρεπής στην εγκληματικότητα.

Ο εγκληματίας πρέπει να είναι ένα ιδιαίτερο ανθρωπολογικό είδος που δεν είχε ομαλή βιολογική εξέλιξη. Η ιδέα του αυτή ήταν του Cesare Lombroso, ψυχίατρος των φυλακών του και αποτελεί απόρροια των θεωριών του Lamarck, για την εξέλιξη των ειδών, και του Haeckel, ο οποίος είχε υποστηρίξει ότι κάθε άνθρωπος κατά την εμβρυακή φάση της εξέλιξής του διατρέχει συνοπτικά όλα τα στάδια της εξέλιξης, περνάει δηλαδή από όλα τα είδη της ζωής μέχρι το είδος άνθρωπος. Έτσι, ο Lombroso κατέληξε στην υπόθεση ότι ο γεννημένος εγκληματίας ήταν ένας άνθρωπος, ο οποίος δεν ολοκλήρωσε αυτή την συνοπτική εξέλιξη, αλλά κατά την εμβρυακή ζωή του κάπου σταμάτησε, με αποτέλεσμα να μείνουν μέσα του χαρακτηριστικά προγενέστερων ειδών, στοιχεία ανεξέλεγκτου όντος. Είναι με άλλα λόγια ένας

άνθρωπος με μερικά χαρακτηριστικά κατώτερου βιολογικού όντος (αταβιστικά κατάλοιπα).

Οι προσπάθειες αποδυνάμωσης της θεωρίας αυτής έρχονται από την Γαλλία, από την λεγόμενη Γαλλική Ψυχιατρική Σχολή, οι οποίοι προέβαλαν ως εξήγηση του εγκληματία την θεωρία του εκφυλισμού. Εισάγεται λοιπόν, η έννοια του κληρονομικού εκφυλισμού, ο οποίος μπορεί να προέρχεται από αρρώστιες των γονιών, όπως σύφιλη, βλάβες του νευρικού συστήματος από αλκοολισμό ή άλλες βαριές περιπτώσεις τοξικής προέλευσης ή τέλος από κληρονομικά στίγματα που πηγάζουν από τους προγόνους τους και μπορεί να είναι εγκληματογόνα. Ο Lombroso ασπάζεται και αυτή την εκδοχή, χωρίς ταυτόχρονα να αρνείται και την πρώτη και την ενσωματώνει στην κατηγορία των εκ γενετής εγκληματιών.

Η θεωρία του όμως εξελίχθηκε περαιτέρω εξαιτίας ενός στρατιώτη, του Misdea, ο οποίος φαινομενικά χωρίς να συντρέχει λόγος, σκότωσε πολλούς συναδέλφους του. Αυτό το γεγονός ώθησε τον Lombroso να σκεφτεί ότι η επιληψία δύναται να αποτελέσει αιτία εμφάνισης εγκληματικής συμπεριφοράς (Misdeismo). Μετά από έρευνες κατέληξε στο ότι πολλές περιπτώσεις εγκληματικότητας οφείλονται σε επιληψία ψυχικού τύπου (χωρίς σπασμικές κρίσεις). Πρόσθεσε, λοιπόν, και την επιληψία, την ψυχική νόσο δηλαδή, ως τρίτη αιτία που μπορεί να δημιουργήσει τον τύπο του γεννημένου εγκληματία (αταβιστική, εκφυλιστική, ψυχική νόσος).

Βασική θέση της θεωρίας του είναι, ότι ο εγκληματικός τύπος ή γεννημένος εγκληματίας συγκεντρώνει ορισμένα σωματικά χαρακτηριστικά, κάποια σωματικά γνωρίσματα βιολογικής κατωτερότητας, μερικά από τα οποία συναντιούνται στα πιθηκοειδή. Ανάμεσα σ'αυτά είναι, η ασυμμετρία του κρανίου ή του προσώπου, το μεγάλο ινιακό τρήμα (η βάση του κρανίου), το πολύ μικρό και προς τα πίσω μέτωπο, τα μάτια βυθισμένα στις κόγχες και το αγριωπό βλέμμα. Ακόμα, συγκαταλέγονται τα σαρκώδη και προεξέχοντα χείλια, η ανώμαλη οδοντοφυΐα, οι διαστροφές των γενετήσιων χαρακτηριστικών στα γεννητικά όργανα, ο εξαιρετικού βαθμού προγναθισμός, το υπερβολικά μεγάλο άνοιγμα των δύο χεριών, η έλλειψη από γένια κ.α.

Εκτός όμως από τα ανωτέρω χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο σώμα και την διάπλαση, διακρίνεται και από μια σειρά ψυχικών ιδιαιτεροτήτων, όπως η αναλγησία στον ψυχικό και στον σωματικό πόνο, η έλλειψη προβλεπτικότητας, ο υπερβολικός εγωισμός, η οκνηρία, η ψυχική αστάθεια και η ηθική αναισθησία.

Κατά τον Lombroso, λοιπόν, κάθε γεννημένος εγκληματίας συγκεντρώνει ορισμένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που αναφέρθηκαν, τουλάχιστον πέντε. Όσο περισσότερα διαθέτει, τόσο μεγαλύτερη είναι η πιθανότητα να εμφανίσει εγκληματική συμπεριφορά και δράση.

Βλέπουμε επομένως, ότι η παρεκκλίνουσα συμπεριφορά εξετάζεται ως σύμπτωμα μιας ιδιαίτερης προσωπικότητας ή μιας ιδιαίτερης κοινωνικής κατάστασης. Μιλάμε για το έγκλημα, ως μια έννοια εκριζωμένη από την πολυπλοκότητα των κοινωνικών σχέσεων, που εδράζεται σε ατομικά χαρακτηριστικά και προσβάλλει θεμελιώδεις κοινωνικές αξίες.

Η θεωρία του γεννημένου εγκληματία, θα λέγαμε ότι, αποτελεί ένα γόνιμο έδαφος πάνω στο οποίο ταυτόχρονα απενοχοποιούνται και νομιμοποιούνται οι μηχανισμοί κατασκευής τόσο της πράξης ως εγκληματικής όσο και του υποκειμένου ως εγκληματία. Έτσι, τα σωματικά και ψυχικά γνωρίσματα, που αναφέρει ο θετικισμός για τον γεννημένο εγκληματία, μετατρέπονται και αποκρυσταλλώνονται ως μια αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα, πάνω στην οποία αναζητούμε αίτια και δομούνται στερεότυπα και προκαταλήψεις. Στερεότυπα που αναφέρονται τις περισσότερες φορές σε χαρακτηριστικά των κατώτερων κοινωνικοοικονομικών στρωμάτων, δημιουργώντας την πεποίθηση, για παράδειγμα, ότι οι «φτωχοί» ή οι μετανάστες, αποτελούν τάξεις που ρέπουν προς την εγκληματικότητα. Αυτή η θέση αγνοεί το μέρος των εγκλημάτων που τελείται από ανώτερα κοινωνικά στρώματα και υπάγεται στην κατηγορία του λευκού κολλάρου. Δεν είναι τυχαίο λοιπόν, ότι ανέκαθεν ο ποινικός νόμος στιγματίζε συμπεριφορές και άτομα που δεν είχαν πρόσβαση στην εξουσία και στην δημιουργία των ποινικών κανόνων. Αυτό μπορεί να εξηγηθεί όχι μόνο ως έλλειψη πρόσβασης, αλλά και ως προσπάθεια ελέγχου των

στρωμάτων αυτών, μέσω του στιγματισμού και των προκαταλήψεων. Άλλωστε, είναι γνωστό ότι οι στατιστικές και τα στοιχεία που έχουμε και πάνω στα οποία βασιζόμαστε, είναι αυτά της επίσημης εγκληματικότητας. Αυτό έχει τεράστια σημασία, μιας και η καταγεγραμμένη εγκληματικότητα αποτελεί ένα μικρό, μόνο μέρος του συνόλου των εγκληματικών πράξεων, μιας και το μεγαλύτερο τμήμα ανήκει στην σφαίρα του σκοτεινού αριθμού της εγκληματικότητας. Έτσι, οι πολιτική που ακολουθείται, η εικόνα που έχουμε για το προφίλ και τα χαρακτηριστικά του δράστη είναι αποτέλεσμα αυτού του μικρού αριθμού της εγκληματικότητας. Αυτό σημαίνει ότι άτομα που δύνανται να διαφύγουν ή να αποφύγουν τον στιγματισμό μιας φυλάκισης ή μιας δίκης, δεν καταγράφονται στις στατιστικές και έτσι η εικόνα του εγκληματούντος είναι πλασματική. Είναι, επομένως, μια εικόνα που αναφέρεται σε όλους αυτούς που, δεν έχουν τον τρόπο και την δυνατότητα να γλιτώσουν από την διαδικασία του χαρακτηρισμού τους ως εγκληματία και της υιοθέτησης από μέρος τους της εγκληματικής ταυτότητας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ για τα χαρακτηριστικά εγκληματιών από στιγμιότυπα των βίντεο της εκπομπής <<Φως στο τούνελ>> της Αγγελικής Νικολούλη:

- Φαινομενικά ψυχοπαθής & διαταραγμένη προσωπικότητα
- Προσωπική επιβεβαίωση αποχής από το έγκλημα για απαλλαγή από τις ευθύνες
- Ψεύτικη συμπεριφορά και υπερβολική αυτοπεποίθηση
- Φάσκει και αντιφάσκει
- Μελετημένος λόγος
- Ετοιμότητα
- Επιθυμία δημοσιοποίησης της υπόθεσης και τάση για αποκάλυψη κάθε άλλου φαινομενικά ενόχου ώστε να ξεφύγει από τη θέση του πιθανού εγκληματία
- Αγχωμένος & σκεπτικός κατά την ανάκρισή του vs ψύχραιμος
- Απόρριψη κάθε κατηγορίας προς το πρόσωπο του
- Βίαιη, επιθετική και απειλητική στάση
- Αίσθημα υπεροχής έναντι των άλλων και αλαζονεία

ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο τόπος του εγκλήματος είναι η απαρχή κάθε εγκληματολογικής έρευνας. Από εκεί συνάγονται οι πρώτες εντυπώσεις και ενδείξεις, αλλά και οι σημαντικότερες πληροφορίες για :

- Τη φύση του εγκλήματος
- Τα αίτια θανάτου των θυμάτων
- Την ταυτότητα των εγκληματιών

Ερευνάται όλη η περιοχή γύρω από το χώρο του εγκλήματος και συλλέγονται όλα τα ευρήματα, γίνεται φωτογράφιση και βιντεοσκόπηση του χώρου.

Συλλέγονται : δακτυλικά αποτυπώματα, τρίχες, πατημασιές, γρατζουνιές, λεκέδες αίματος κ.ά. με τη χρήση αυτοκόλλητων ταινιών, ειδικής σκόνης, πινέλων και ηλεκτρικής σκούπας. Όλα τα ευρήματα τοποθετούνται σε πλαστικές σακούλες με ετικέτες για την τήρηση ιστορικού κάθε υπόθεσης.

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΚΡΙΒΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Σημαντικές ενδείξεις αποτελούν:

1. Εσωτερική Θερμοκρασία Σώματος

Πρώτες 12 ώρες: $\Theta \downarrow 37^{\circ} \text{C}$ με ρυθμό $1,5-2^{\circ} \text{C} / 1\text{h}$

Επόμενες 10 ώρες: $\Theta \downarrow$ με ρυθμό $\frac{1}{2}$ από προηγούμενο

Σώμα σε νερό: ταχεία πτώση θερμοκρασίας

2. Νεκρική Ακαμψία

Μεταβολή χημείας σώματος: όξινη → βασική
Ξεκινά 2 ώρες μετά το θάνατο, ολοκληρώνεται 12 ώρες μετά →
σώμα δύσκαμπτο λόγω έντασης, σύσφιξης μυών

3. Μυϊκοί σπασμοί

Συνήθως μετά από βίαιο θάνατο

Νευρικός Σπασμός: ένδειξη για

- τρόπο θανάτου
- ταυτότητα δολοφόνου

Μετά από ΝΑ και ΜΣ → επαναφορά σώματος χαλάρωση

4. Πτωματική Υπόσταση/ Νεκρικό Μελάνιασμα

- Παύση λειτουργίας καρδιάς/ κυκλοφορίας αίματος
↳ 2 ώρες μετά το θάνατο, κατακάθονται ερυθρά αιμοσφαίρια στα σημεία του σώματος σε επαφή με το έδαφος (μελάνιασμα) π.χ. CO → κόκκινο, CN → ροζ
- Διάσπαση ερυθρών αιμοσφαιρίων → αποβολή ποσοτήτων καλίου στο υαλώδες υγρό: λήψη υαλώδους υγρού → προσδιορισμός ποσοστού καλίου → ακριβέστερη εκτίμηση χρόνου θανάτου

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΘΑΝΑΤΟΥ

Όταν το πτώμα εντοπίζεται αρκετό καιρό μετά το θάνατο, διάφορες διεργασίες είναι ικανές να δείξουν το χρονικό διάστημα που έχει μεσολαβήσει. Τις δύο πρώτες μέρες, η διάσπαση του αίματος από βακτηρίδια δημιουργεί πράσινες κηλίδες από πλάγια της κοιλιακής χώρας. Δύο μέρες μετά, οι κηλίδες εξαπλώνονται σε χέρια, πόδια και λαιμό, το σώμα αρχίζει να πρήζεται, και μια εβδομάδα αργότερα, εμφανίζονται φουσκάλες στο δέρμα.

Σε συγκεκριμένες συνθήκες, τα έντομα παρέχουν ένα ακόμα τρόπο, για τον προσδιορισμό του χρονικού διαστήματος. Οι μύγες, συνήθως γεννούν τα αυγά τους πάνω σε φρέσκια σάρκα και τα αυγά εκκολάπτονται έπειτα μερικές μέρες. Στη συνέχεια, αναπτύσσονται οι προνύμφες περνώντας από τρία στάδια που είναι παρόμοια με αυτά της συνηθισμένης οικιακής μύγας, και έτσι οι δικαστικοί εντομολόγοι μπορούν να εκτιμήσουν με ακρίβεια την ημερομηνία θανάτου, ακόμα και αν το σώμα έχει παραμείνει εκτεθειμένο για αρκετές ημέρες χωρίς να εντοπιστεί.

ΠΑΤΗΜΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΙΧΝΗ ΑΠΟ ΕΛΑΣΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Σε περίπτωση που το έγκλημα γίνει από διαρρήκτη, γίνεται μεγάλη έρευνα στη γύρω περιοχή για πατημασιές και σημάδια από λάστιχο, ρόδες ή και γενικά ίχνη. Οι πατημασιές παρ' όλο που συνήθως είναι ατελείς, εκτός από το μέγεθος του ποδιού του διαρρήκτη, μπορούν να δώσουν και άλλες χρήσιμες ενδείξεις σχετικά με την ταυτότητά του. Οι κατασκευαστές παπουτσιών παρέχουν σόλες με αρκετά σύνθετη ποικιλία σχεδίων υποτίθεται για να βελτιώσουν το «κράτημα» του παπουτσιού. Η ποικιλία αυτών των σχεδίων μπορεί να βοηθήσει τους ερευνητές να εντοπίσουν τον κατασκευαστή και το είδος των παπουτσιών, ενώ αν το παπούτσι δε είναι καινούριο, η λήψη ενός εκμαγείου (καλουπιού) μπορεί να αποκαλύψει ακόμα και τον τρόπο με τον οποίο έχει φθαρεί από το βάδισμα του κατόχου του, ένα χαρακτηριστικό που είναι μοναδικό σε κάθε άνθρωπο.

Εξίσου χρήσιμα είναι τα ίχνη των ελαστικών και οι αστυνομικές αρχές –μεταξύ των οποίων και το FBI- διατηρούν αρχεία σχεδίων που μπορούν να οδηγήσουν στην αναγνώριση ελαστικών διαφόρων μεγεθών και συχνά διαφορετικών κατασκευαστών και μοντέλων αυτοκινήτων και εδώ τυχόν ασυνήθιστες φθορές ή βλάβες των ελαστικών δίνουν τη δυνατότητα για μια πιο ακριβή αναγνώριση. Αν στο χώρο του εγκλήματος βρεθούν πατημασιές, πολλές φορές, η έρευνα επεκτείνεται και σε γειτονικές περιοχές με εποπτική. Ο εγκληματίας παραμονεύει συχνά πίσω από δέντρα ή θάμνους εντοπίζοντας περισσότερες πατημασιές ίσως και αποσιγάρα ή άλλα ίχνη του ατόμου που περίμενε εκεί την κατάλληλη ευκαιρία. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται και σε κάθε πιθανή διαδρομή προσέγγισης.

Κάποιες πατημασιές δεν είναι δυνατόν να αποτυπωθούν σε γύψινο εκμαγείο. Ο εγκληματίας ίσως άφησε τα ίχνη του περπατώντας πάνω σε υγρή μπογιά ή αίμα ή ακόμα βηματίζοντας με λασπωμένα παπούτσια σε ένα καθαρό χαλί ή στο δάπεδο. Όταν τα παπούτσια είναι αρκετά καθαρά, οι ερευνητές μπορούν να προσδιορίσουν αν αυτός που τα άφησε περπατούσε ή έτρεχε, αν μετέφερε βαρύ φορτίο ή ακόμα αν κούτσαινε, στοιχεία που βοηθούν στη δημιουργία μιας πιο ολοκληρωμένης εικόνας για τα γεγονότα.

ΣΗΜΑΔΙΑ ΑΠΟ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΟΝΤΙΑ

Πολύ σημαντικά στοιχεία για τη διερεύνηση ενός εγκλήματος είναι τα στίγματα που αφήνουν τα διάφορα εργαλεία. Με την προσεκτική μελέτη ενός αιχμηρού εργαλείου (π.χ. μιας λίμας) μπορεί να εξεταστεί η χρήση αυτού σε κάποιο έγκλημα, αναλυτικότερα αν κάποιος χρησιμοποίησε ένα κατσαβίδι για να ανοίξει μια πόρτα, με ένα μικροσκόπιο μπορούν να φανούν υπολείμματα ξύλου στην άκρη του κατσαβιδιού. Πολλές φορές οι εγκληματολόγοι για να φτάσουν πιο γρήγορα στη λύση της υπόθεσης είναι ικανοί να αφαιρέσουν, σε μια παρόμοια περίπτωση με την παραπάνω, ένα κομμάτι από την πόρτα. Αν κατά την έρευνα που ίσως ακολουθήσει στην κατοικία ενός υπόπτου βρεθεί ένα εργαλείο που θα μπορούσε να θεωρηθεί υπεύθυνο για τη φθορά, τότε χρησιμοποιείται για να δώσει αποτυπώματα σε ένα δοκιμαστικό υλικό αντίστοιχο με αυτό που έχει αφαιρεθεί από τον τόπο του εγκλήματος. Έπειτα αυτοί που ερευνούν την υπόθεση με τη βοήθεια ενός μικροσκοπίου συγκρίνουν το δοκιμαστικό αποτύπωμα με αυτό από τον τόπο του εγκλήματος. Μερικές φορές οι εγκληματίες αφήνουν πιο προσωπικές ενδείξεις, όπως δαγκωματιές. Τα σημάδια από το δάγκωμα μπορεί να έχουν μείνει πάνω στο θύμα ή πάνω σε κάτι φαγώσιμο, βοηθώντας έτσι τους ειδικούς να βρουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το σχήμα και τη διάταξη των δοντιών του εγκληματία.

ΧΩΜΑ ΚΑΙ ΛΑΣΠΗ

Οι εγκληματολόγοι συλλέγουν πολύτιμες πληροφορίες από το χώμα και τη λάσπη. Τα στοιχεία που συλλέγουν, τα χρησιμοποιούν για να ταυτοποιήσουν τον τόπο του εγκλήματος ή τα ρούχα, τα παπούτσια, αυτοκίνητα κ.α. κάποιων υπόπτων.

Υπάρχουν ειδικές τεχνικές επεξεργασίας των δειγμάτων από τις οποίες εξαгонται πολύτιμα συμπεράσματα για την έκβαση της διαλεύκανσης ενός εγκλήματος

ΣΤΟΧΟΣ: η ταυτοποίηση δειγμάτων, χώματος ή λάσπης. Έτσι οι ερευνητές μπορούν να αποδείξουν ότι ο ύποπτος βρισκόταν στο

συγκεκριμένο τόπο, αφού δείγμα από το σημείο του εγκλήματος ταυτίζεται με άλλο που έχουν συλλέξει από εκείνον (τον ύποπτο)

ΜΕΘΟΔΟΙ

1) ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΣΩΛΗΝΑ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΜΕΝΗΣ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑΣ

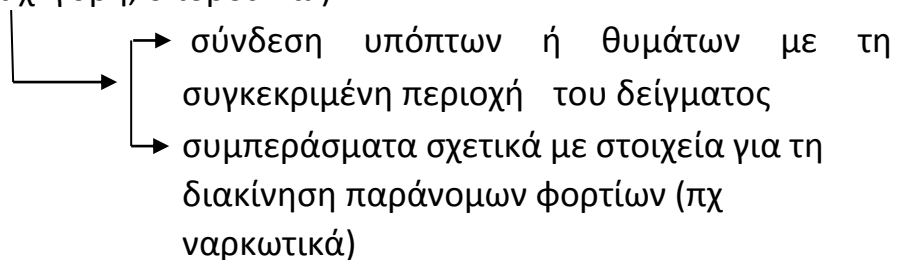
Από τις πιο διαδεδομένες τεχνικές ταύτισης

- Χρήση ενός γυάλινου μακρόστενου σωλήνα
- Τοποθέτηση δύο χημικών ουσιών διαφορετικής πυκνότητας
- Τοποθέτηση δείγματος χώματος → αιώρηση των σωματιδίων στα διαφορετικά μείγματα → εμφάνιση σκουρόχρωμων ζωνών που χαρακτηρίζουν το δείγμα
- Σύγκριση των σωλήνων → ταύτιση δειγμάτων

2) ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΓΥΡΕΟΛΟΓΙΑ

Νέα σχετικά μέθοδος

- Αναζήτηση φυτικών υλών στο δείγμα και ταυτοποίησή τους (π.χ. γύρη, σπόροι κ.α.)

ΘΕΜΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όταν στον τόπο ενός εγκλήματος, εντοπίζεται ένα πτώμα, μία από τις πρώτες προτεραιότητες είναι ο προσδιορισμός της ταυτότητάς του. Αν το θύμα πέθανε στο σπίτι του ή βρέθηκε από μέλη της οικογένειάς του, η διαδικασία είναι απλή ' διαφορετικά, αν στο πτώμα δεν βρεθούν έγγραφα που να πιστοποιούν την ταυτότητά του, τα πράγματα περιπλέκονται. Σε μερικές περιπτώσεις, το πτώμα ανακαλύπτεται αρκετό καιρό μετά το θάνατο. Σε άλλες, ο δολοφόνος κάνει ό,τι μπορεί για να καταστρέψει τα στοιχεία που προδίδουν την ταυτότητα του θύματος, εξαφανίζοντας προσεκτικά το πτώμα. Ωστόσο οι ερευνητές, χρησιμοποιώντας αποτελεσματικότερες μεθόδους συχνά καταφέρνουν να προσδιορίσουν την ταυτότητα του πτώματος.

Οι ασθένειες, οι χειρουργικές επεμβάσεις αφήνουν σημάδια ή ουλές, ενώ ορισμένα σωματικά χαρακτηριστικά μπορεί να υποδηλώνουν συγκεκριμένα επαγγέλματα. Ακόμα και αν το μόνο που έχει απομείνει είναι ο σκελετός, οι ερευνητές μπορούν να αποσπάσουν πολύτιμες πληροφορίες.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ – Η ΝΕΚΡΟΨΙΑ

Ανεξάρτητα της κατάστασης του πτώματος, γίνονται κάποιες καθορισμένες ενέργειες, κατά τη διαδικασία της νεκροψίας. Αρχικά, το σώμα, αφού επιβάλλεται σε διαφόρων ειδών μετρήσεις, εξετάζονται τα ρούχα του για πιθανότητα ταιριάσματος των πληγών του σώματος με τα κοψίματα ή τρύπες του υφάσματος. Μετά από αυτή τη διεργασία, τα ρούχα μπαίνουν σε χαρτοσακούλες για φύλαξη μαζί με δείγματα DNA τα οποία αναλύονται με σκοπό την εύρεση αιτίας θανάτου του

θύματος. Ύστερα, το σώμα εξετάζεται για εξωτερικές ενδείξεις (αίτια θανάτου) από το δικαστικό παθολόγο, καθώς επίσης λαμβάνονται δείγματα μαλλιών και σωματικών υγρών. Στην περίπτωση υποψίας δηλητηρίασης, συνήθως αφαιρείται το συκώτι για περαιτέρω εξετάσεις.

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ

Κατά την διαδικασία της νεκροψίας, ο δικαστικός παθολόγος σημειώνει όλα τα μη φυσιολογικά ευρήματα που παρουσιάζει το πτώμα τα οποία βοηθούν στην ταυτοποίηση του: έλκη στομάχου, πέτρες στα νεφρά, εκφυλισμός των αρθρώσεων λόγω αρθρίτιδας, κ.ά. Οι αναλύσεις αίματος μπορούν να φανερώσουν κληρονομικές ασθένειες, ή χρόνιες ασθένειες.

Στα τελικά στάδια της έρευνας, πιο προσωπικά χαρακτηριστικά, όπως τατουάζ ή σημάδια εκ γενετής, βοηθούν στην επιβεβαίωση της ταυτότητας του πτώματος. Στα αρχικά στάδια οι αλλοιώσεις ή μετατοπίσεις οστών μπορούν να αποδείξουν το επάγγελμα του θύματος. Πληροφορίες για την κοινωνική και επαγγελματική κατάσταση μπορούν να δώσουν και άλλα χαρακτηριστικά όπως, οι λεκέδες, οι κάλοι, κ.ά.

ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΣΥΝΘΕΣΗ

Η κατάσταση ενός πτώματος εξαρτάται από το περιβάλλον που εγκαταλείφθηκε.

Περιβάλλον :

1. Ζεστό ή ξηρό: οι ιστοί αφυδατώνονται πριν την αποσύνθεσή του, με αποτέλεσμα τη συρρίκνωση του σώματος και τη διατήρηση των υπόλοιπων χαρακτηριστικών του ατόμου

2. Υγρό ή ζεστό: η ανάπτυξη βακτηριδίων επιταχύνουν την αποσύνθεση (ρηχό τάφο ή στην ύπαιθρο) . Η έλλειψη αέρα αποτρέπει την ανάπτυξη βακτηριδίων και επιβραδύνει την αποσύνθεση (βαθιά στο έδαφος με πυκνό χώμα)

Η αποσύνθεση επιταχύνεται όταν :

- Τα άτομα είναι νεαρά ή υπέρβαρα ,λόγω της μεγαλύτερης αναλογίας λίπους
- Το άτομο υπέφερε από μολυσματική ασθένεια
- Το άτομο ήταν υπό την επήρεια κάποιου δηλητηρίου, καθώς αυτό σκοτώνει και τα βακτήρια που διασπούν τους ιστούς .

ΦΥΛΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Η φυλετική προέλευση των ανθρώπων μπορεί να προσδιοριστεί από:

1. τα σκελετικά χαρακτηριστικά (το σχήμα του κρανίου και το πλάτος της γνάθου)
2. την υφή και το χρώμα των μαλλιών καθώς και το σχήμα της τομής της τρίχας

Οι Ευρωπαίοι έχουν στενή γνάθο και συνωστισμένα τα δόντια, οι Κινέζοι έχουν πλάγια γνάθο (με τριπλές ρίζες στους γομφίους) ενώ οι Αμερικάνοι έχουν μεγαλύτερα δόντια με φτυαρόσχημους κοπήρες.

Ως προς τα μαλλιά, οι Αμερικάνοι, οι Κινέζοι και οι Ιάπωνες έχουν μαύρα μαλλιά, ενώ οι Καυκάσιοι κυμαίνονται από ξανθοί, κόκκινοι έως καστανοί και μαύροι.

Η τομή της τρίχας έχει σχήμα στρογγυλό έως ελλειπτικό στους Καυκάσιους, ενώ οι Αφρικάνοι της Καραϊβικής έχουν επίπεδη τομή τρίχας με ελλειπτικό σχήμα.

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κάθε επισκέπτης στον οδοντίατρο αποκτά το δικό του οδοντιατρικό αρχείο με όλα τα προβλήματα ή επεμβάσεις (εξαγωγές, σφραγίσματα) που έχει υποστεί.

Η οδοντοστοιχία ενός ενήλικα αποτελείται από 32 μόνιμα δόντια:

- 8 κοπτήρες
- 4 κυνόδοντες
- 8 προγομφίους
- 12 γομφίους

Στη Β. Αμερική η αρίθμηση των δοντιών ξεκινάει από τον 3^ο γομφίο της δεξιάς άνω γνάθου έως τον 3^ο γομφίο της αριστερής άνω γνάθου και συνεχίζει με τους 3 γομφίους αριστερά και δεξιά της κάτω γνάθου.

Ένα οδοντιατρικό αρχείο ενός ασθενή δείχνει τα δόντια που έχει χάσει σε ατύχημα ή έχει αφαιρέσει, τροχίσει, σφραγίσει ή έχει βάλει θήκη. Σε μεγαλύτερους ασθενείς αναφέρονται στο οδοντιατρικό τους αρχείο τυχόν αποχρωματισμοί, απώλειες σφραγισμάτων, ρωγμές ή σπασίματα δοντιών. Με μία ακτινογραφία δοντιών φαίνονται επίσης περισσότερα στοιχεία, όπως προγναθισμός, ενσφήνωση δοντιών ή παρέμβαση της ρίζας.

Από το οδοντιατρικό αρχείο μπορεί να γίνει ένα τεστ DNA και να γίνει ταυτοποίηση πτωμάτων, θυμάτων ή υπόπτων. Πλεονέκτημα είναι ότι τα οδοντιατρικά αρχεία είναι διαθέσιμα για πολύ μεγαλύτερο τμήμα πληθυσμού απ' ό,τι η δακτυλοποίηση και έτσι το DNA ταυτοποιείται πιο εύκολα.

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Ολοένα και πιο συχνή τεχνική ταυτοποίησης που χρησιμοποιούν οι δικαστικοί ανθρωπολόγοι.

Ιστορική Αναδρομή

1950: Βίλχελμ Χις: → ανάπλαση προσώπου και αναγνώριση κρανίου:
Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ

1917- κ.εξ. : Γκριγκόριεφ και Γεράσιμοφ → εξέλιξη τεχνικής μέσω της μελέτης πτωμάτων για το μάθημα της ανατομίας στην Ιατρική Σχολή Μόσχας

1925-1927: Γεράσιμοφ → ανάπλαση προσώπων πρωτανθρώπων της προϊστορικής Σιβηρίας και του Ταμερλάνου

Βρετανία, Πανεπιστήμιο Μάντσεστερ:

- Χρήση της τεχνικής για αναγνώριση ιστορικών προσωπικοτήτων (π.χ. Φίλιππος ο Μακεδών)
- 1987: πυρκαγιά Κινγκς Κρος – δράση του Ρίτσαρντ Νιβ για ανάπλαση προσώπου του μοναδικού μη αναγνωρισμένου θύματος. Από τότε → συστηματική χρήση της τεχνικής σε υποθέσεις φόνου

Διαδικασία Ανάπλασης Προσώπου

Αρχικά δημιουργείται ένα εκμαγείο του κρανίου, στο οποίο ανοίγονται τρύπες σε συγκεκριμένα ανατομικά σημεία αναφοράς. Κατόπιν, εισάγονται ράβδοι στις τρύπες και τοποθετούνται πλαστικοί βολβοί στις οφθαλμικές κόγχες. Στη συνέχεια, δημιουργείται μια μυϊκή δομή του προσώπου με εφαρμογή αλληπάλληλων στρώσεων πηλού γλυπτικής και από κει και πέρα αρχίζει η διαμόρφωση του προσώπου από τα κάτω μέρη του προς τα πάνω: από το λαιμό μετά στη γνάθο και τέλος στα μάτια. Στα ανώτερα τμήματα της κεφαλής τοποθετούνται λεπτότεροι

«ιστοί» απ'ό,τι στα κατώτερα και μετά τη διαμόρφωση των περιγραμμάτων των παρειών και των γνάθων, η επιφάνεια του πηλού εξομαλύνεται ώστε να μοιάζει με ανθρώπινο δέρμα. Αν και υπάρχει αδυναμία αξιόπιστης ανάπλασης ορισμένων σημείων (π.χ. μαλλιά), χάρη στην πείρα και την έμπνευση των ανθρωπολόγων έχουν εξαχθεί αληθοφανή αποτελέσματα.

Περιστατικά Διαφορετικών Τεχνικών Ανάπλασης Προσώπου

1. Μπέτι Πατ Γκάτλιφ (χρήση κεφαλών μηχανικών μολυβιών για καλύτερο προσδιορισμό του βάθους των μαλακών ιστών)
Το 1978 αναλαμβάνει τις αναπλάσεις προσώπου για 9 μη αναγνωρισμένα θύματα ενός κατά συρροή δολοφόνου Έκκληση στο κοινό για βοήθεια → μικρή ανταπόκριση/ κάποια άτομα δεν συνέχισαν λόγω συναισθηματικής φόρτισης → αδυναμία εξαγωγής συμπερασμάτων
2. Φρανκ Μπέντερ (χρήση προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή, το οποίο προσθέτει στην εικόνα του αναπλάθοντος προσώπου σημάδια που αφήνει το πέρασμα του χρόνου)
Το 1989 αναλαμβάνει να αναπλάσει το πρόσωπο ενός ασύλληπτου επί 18 χρόνια υπόπτου δολοφονίας.
Χρησιμοποιώντας αυτό το πρόγραμμα και έχοντας επίγνωση λεπτομερειών της εξωτερικής εμφάνισης του υπόπτου, σχηματίζει την προτομή του. Ο ύποπτος αναγνωρίζεται και οδηγείται στη δικαιοσύνη 2 χρόνια αργότερα, χάρη στη (μεγάλη) ανταπόκριση του κοινού.

Συνέντευξη: (από ένα εγκληματολόγο)

Ερώτ.: Πώς θα όριζες την εγκληματολογία;

Απάντ.: Μελέτη, παρατήρηση, αντίληψη, κατάκτηση. Είναι όχι απλά ένα επάγγελμα αλλά μια κατάσταση στην οποία βρίσκεσαι. Όταν αναλύω στοιχεία που έρχονται στο εργαστήριο (βιολογικής κυρίως φύσεως) ξαναβιώνω ουσιαστικά το φόνο. Αυτό με την προϋπόθεση πως έχουμε επαρκή στοιχεία φυσικά. Αν τα στοιχεία είναι ελλιπή, κάτι το οποίο είναι συχνότερο, τότε είναι η προσπάθεια ανακάλυψης της αλήθειας. Στην τελική, εγκληματολογία θα όριζα τον αγώνα εύρεση και εμπειστατοποίησης της αλήθειας σε ένα φόνο όσο και στην προστασία των πολιτών από πιθανούς φόνους.

Ερώτ.: Πώς εισάχθηκες, ποια ακολουθία σε οδήγησε να γίνεις εγκληματολόγος;

Απάντ.: Αρχίζοντας, η έννοια εγκληματολόγος, επίσημα ως επάγγελμα δεν έχει εμπεριστατοποιηθεί παρά μόνο τα τελευταία 7 χρόνια περίπου. Στην Ελλάδα ακολουθούμε εκπαίδευση παρόμοια με «ντετέκτιβ» δηλαδή έχουμε βασική εκπαίδευση, όπως φυσικά είναι αναμενόμενο. Ο λόγος που στην Ελλάδα υπάρχουν μόνο τρεις εγκληματολόγοι (επίσημα) είναι διότι έχουμε μια πιο ευρεία παλέτα ειδικοτήτων. Εγώ ως πούμε είμαι ειδικός στη βιολογία. Αν και συγχρόνως συμμετέχω στις έρευνες στον τόπο του εγκλήματος, για μένα η πραγματική δουλειά ξεκινά στο εργαστήριο. Επίσης πριν από ένα χρόνο η Αμερική ως ένδειξη φιλικών σχέσεων, προσκάλεσε εμάς του ς τρεις για 43 μέρες στην Ουάσινγκτον με σκοπό περαιτέρω εκπαίδευση. Ενδιαφέρουσα εμπειρία.

Ερώτ.: Γιατί κάποιος διαπράττει ένα έγκλημα;

Απάντ.: (αφού γέλασε) Αυτή η ερώτηση πρέπει να απευθύνεται σε ψυχολόγους καλύτερα παρά σε εμένα. Δεν έχω ανακρίνει, παρά μόνο έχω παρακολουθήσει ανακρίσεις. Αν θέλεις αφορμές που οδήγησαν σε φόνο, τα ποιο συνηθισμένα είναι πάθος, μίσος και σπανιότερα ψυχοπάθεια. Ειδικά σε μία

περίπτωση πριν από 3 χρόνια ο δολοφόνος επανειλημμένα βίασε το θύμα πριν το σκοτώσει και συνέχισε και μετά το θάνατό της. Προφανώς και υπήρχε αρκετό γενετικό υλικό για να γίνει άμεση ταύτιση. Συνελήφθηκε μια μέρα μετά την εύρεση του πτώματος. Ο δολοφόνος είχε σημάδια ψυχωτισμού και αγοραφοβίας, ενώ ανακαλύψαμε ότι είχε υποστεί ενδοοικογενειακή βία ως παιδί, κυρίως από τη μητέρα του. Υποθέτουμε ότι αυτό τον οδήγησε να γίνει μισογύνης και να προβεί σε τέτοιες δράσεις.

Ερώτ.: Μετανιώνεις για την επιλογή της καριέρας σου;

Απάντ.: Όχι. Παρά τους αρνητικούς φορείς όπως ορισμένους τόπους εγκλήματος στους οποίους διαπράχθηκαν διεστραμμένα εγκλήματα, ή τον συνεχή βομβαρδισμό από την μάλιστα γνωστή ως Μ.Μ.Ε. υπάρχει μια αίσθηση δικαιοσύνης, μια ευχαρίστηση όταν επιτυχώς συλλαμβάνουμε τον παράνομο. Όχι τόσο σαν θεία δίκη όπως θα την περιέγραφαν μερικοί, εγώ θα το έλεγα ως... απλά ευχαρίστηση, τίποτα υπερβολικό. Απλά έκανα την δουλειά μου.

Ερώτ.: Το επάγγελμά σου, σου προκαλεί δυσκολίες;

Απάντ.: (το σκέφτηκε πολύ) Υπάρχει ο φόβος ότι θα χάσω οικογενειακές στιγμές. Δεν είναι λίγες οι φορές που αναγκάστηκα στις 3 το πρωί να τρέξω στη δουλειά, στο τμήμα, ενώ ο γιός μου είχε αγώνα ποδοσφαίρου. Πολλές φορές έφευγα το πρωί μιας μέρας και γύρναγα δύο και τρεις μέρες μετά στο σπίτι εξουθενωμένη. Ευτυχώς είχα τη μαμά μου να με βοηθά με το μαγείρεμα. Αν μιλάμε όμως για κίνδυνο της σωματικής μου ακεραιότητας, σίγουρα τα Μ.Μ.Ε. είναι αυτά που φοβάμαι. Κανονικά είναι παράνομο να γίνει καταγραφή από πολίτες του τύπου του εγκλήματος κατά και για όσο διεξάγεται έρευνα. Ιδιαίτερα όταν διεξάγεται έρευνα, το να μας βιντεοσκοπήσουν μπορεί να είναι θανατηφόρο. Το πρόσωπό μας στην κάμερα πρέπει να καλύπτεται, γιατί υπάρχει κίνδυνος της ταυτοποίησής μου από το δράστη που μπορεί να οδηγήσουν το δράστη σε απόπειρα δολοφονίας

μας ή των οικογενειών μας. Δυστυχώς οι δημοσιογράφοι, όχι απλά αγνοούν τις οδηγίες μας, αλλά δεν καλύπτουν ούτε το πρόσωπό μας. Αυτός είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος.

Εγκληματολογικό Μουσείο

Ξύλινες βιτρίνες με όπλα και μαχαίρια

Ο ιδρυτής του μουσείου καθηγητής Ιατροδικαστικής Ιωάννης Γεωργιάδης (1874-1960).

Προθήκη με προπλάσματα δηλητηριωδώνμανιταριών.

Laboratory, Aldermaston - 0734 814100

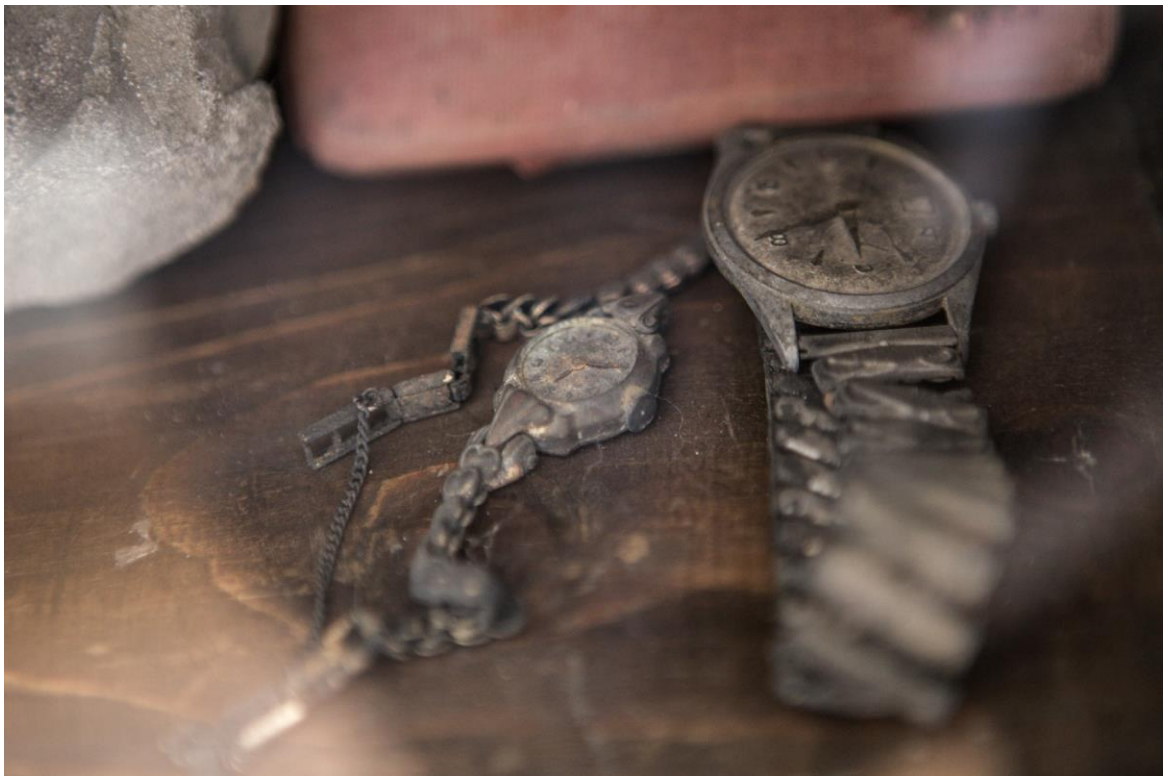
Διάφορα ναρκωτικά.

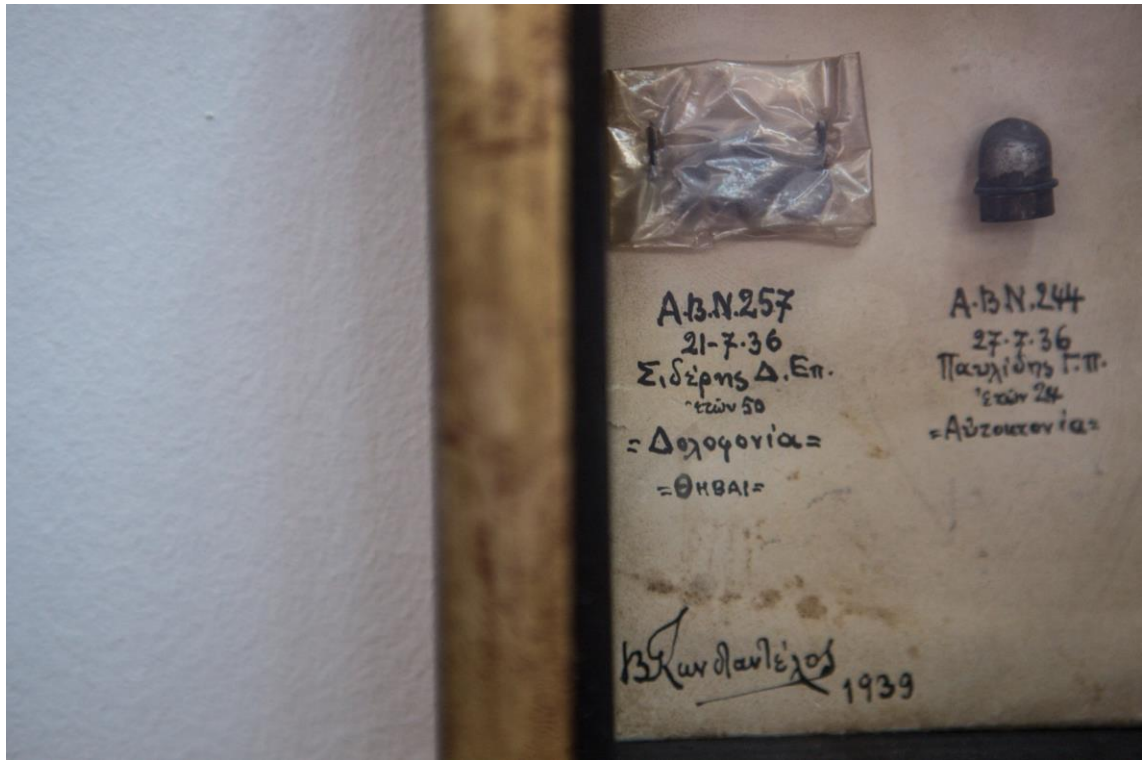
Αυτοσχέδια Μαχαίρια

«Όπλα, χειροποίητα χρονολογούνται από το 1876»

Ρολόγια

παραμορφωμένα βλήματα που σημαίνει πως είχαν βρει κόκκαλο

Γκιλοτίνα, λαιμητόμος, καρμανιόλα. Στην Ελλάδα η λαιμητόμος ήρθε το 1830.

Μια βιτρίνα με κλειδιά, πεντάλφες, λόγια, σχήματα, γράμματα ακαταλαβίστικα στους μη μυημένους, μοναχικά σχήματα, υφάσματα από αυτά που καλύπτουν την Αγία Τράπεζα και κλειδιά πολλά κλειδιά.

Κλειδιά

Τατουάζ.

